

**C-85/21. sz. ügy****Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata  
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2021. február 11.

**A kérdést előterjesztő bíróság:**Landesverwaltungsgericht Steiermark (stájerországi regionális  
közigazgatási bíróság, Ausztria)**Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:**

2021. február 3.

**Felperes:**

WY

**Alperes hatóság:**Steiermärkische Landesregierung (Stájerország tartományi  
kormányja)**Az alapeljárás tárgya**

A török állampolgárságról való lemondás az osztrák állampolgárság megszerzése érdekében – A török állampolgárság visszaállítása – Az osztrák állampolgárság visszavonása és az uniós polgárság elvesztése – Következmények – Arányosság

**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja**

Az uniós jog értelmezése, EUMSZ 267. cikk

**Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés**

Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 21. cikket, hogy az állampolgárságnak a nemzeti jogban előírt *ex lege* elvesztése és következésképpen az uniós polgár jogállás elvesztése esetén a konkrét ügyben elvégzendő arányossági vizsgálat során – az Európai Unió Bíróságának a Tjebbes és társai ügyben hozott ítéletében

kifejtett elvekkel összhangban – figyelembe kell venni e cikket, és az állampolgárság elvesztésének akadályát képezheti, ha az állampolgár a korábbi állampolgárságát visszaállításra irányuló nyilatkozattal újból megszerezte, és az uniós polgár jogállás fenyegető elvesztése jelentős hatást gyakorol ezen állampolgár családi és szakmai életére?

### **A hivatkozott uniós jogi rendelkezések**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ), különösen annak 20. és 21. cikke

Az Európai Unió Alapjogi Chartája, különösen annak 7. cikke

### **A hivatkozott nemzeti rendelkezések**

Bundesgesetz über die österreichische Staatsbürgerschaft (az osztrák állampolgárságról szóló szövetségi törvény), 27. és 57. §

Gewerbeordnung 1994 (a kézműipari, kereskedelmi és ipari tevékenységekről szóló, 1994. évi törvénykönyv, GewO), 14. §

### **A tényállás és az eljárás rövid bemutatása**

- 1 WY 1992-ben osztrák állampolgárságot szerzett. Ezt követően benyújtotta a török állam elbocsátó okiratát, amely megerősítette, hogy már nem rendelkezik török állampolgársággal.
- 2 2017-ben a felperes neve megjelent egy török választói névjegyzékben, így az alperes hatóság eljárást indított a WY állampolgárságára vonatkozó kérdés tisztázása érdekében.
- 3 Ezen eljárás keretében az alperes hatóság arra a következtetésre jutott, hogy az említett lista valószínűleg valamely török hatóság választások lebonyolítása céljából készített listája. Ezt követően a felperest 2017. június 26-án első alkalommal felhívták arra, hogy nyújtson be egy, a török anyakönyvből származó, állampolgársági adatokat tartalmazó kivonatot. Hasonlóképpen megkeresték a bécsi török nagykövetséget annak közlése iránt, hogy a felperes újból megszerezte-e a török állampolgárságot. E levélre nem érkezett válasz.
- 4 A felperes arra hivatkozott, hogy olyan személyek számára, akiknek állampolgárságát visszavonták, nem állítanak ki anyakönyvi kivonatot. Az alperes hatóság további felszólításait és a felperes számára biztosított határidő-hosszabbításokat követően benyújtották a felperes lányának török anyakönyvi kivonatát, amely a felperesre vonatkozó megállapításokat is tartalmaz. E dokumentumból az következik, hogy a felperes lánya elveszítette török

állampolgárságát, mivel anyja, illetve apja osztrák állampolgár lett. 1994-re vonatkozóan a török állampolgárság visszaállítását jegyezték fel.

- 5 A felperes soha nem kérte az osztrák állampolgárság megtartását. Az alperes hatóság előtti eljárás keretében a felperes kérelmet nyújtott be az StbG 57. §-a alapján (az állampolgárság nyilatkozat útján történő megszerzése), a kérelemnek azonban nem adtak helyt.
- 6 A kérdést előterjesztő bíróság a 2019. május 7-i ítéletében megállapította, hogy a felperes 1994. február 3-án újból megszerezte a török állampolgárságot, és emiatt az StbG 27. §-ának (1) bekezdése alapján elvesztette az osztrák állampolgárságát, és e bíróság elutasította az StbG 57. §-a szerinti nyilatkozatot.
- 7 Az ügyben ezt követően eljáró Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Ausztria) kifejtette, hogy az osztrák állampolgárság elvesztésére vonatkozó feltételek megállapított fennállása és az uniós polgárság ezzel összefüggő elvesztése miatt a nemzeti hatóságnak és adott esetben a nemzeti bíróságnak – a Bíróságnak a C-221/17. sz., Tjebbes és társai ügyben 2019. március 12-én hozott ítélete értelmében – arányossági vizsgálatot kell végeznie. Ez az uniós jog értelmében kötelező. A Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) szerint a Bíróság által a Tjebbes és társai ügyben alkalmazott szempontok alapján ezen arányossági vizsgálat keretében mindenképpen átfogó értékelést kell végezni, figyelembe véve az adott ügy körülményeit. E tekintetben releváns az a körülmény, hogy a felperes nem kérte az osztrák állampolgárság megtartását. Ennek ellenére átfogóan kell vizsgálni azt a kérdést, hogy a konkrét ügyben fennállnak-e olyan körülmények, amelyek alapján aránytalan az osztrák állampolgárság visszavonása.
- 8 A felperes jogi képviselője rámutat arra, hogy az uniós polgár jogállás elvesztése jelentős hatást gyakorolna a felperes családi és szakmai életére, és különösen súlyos korlátozásokat vonna maga után a felperes szakmai élete tekintetében.

#### **Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása**

- 9 A Bíróság a Rottmann ítéletében kimondta azt az elvet, amely szerint a valamely tagállam állampolgára honosításának visszavonására vonatkozó határozat az uniós jog alapján bírósági felülvizsgálat tárgyát képezi (2010. március 2-i ítélet, C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104). A Bíróság hangsúlyozta, hogy vizsgálni kell, hogy a honosítás visszavonására vonatkozó határozat tiszteletben tartja-e az arányosság elvét az e határozat által az érintett személy uniós jogbeli helyzetét illetően gyakorolt következmények tekintetében, és ennek során figyelembe kell venni azokat az esetleges következményeket, amelyeket ez a határozat idéz elő az érdekelt személy és – adott esetben – családtagjai számára a valamennyi uniós polgár részére biztosított jogok elvesztése tekintetében (a Bíróság 2010. március 2-i ítélete, C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104, 55. és 56. pont).

- 10 A Bíróság Tjebbes és társai ítélete (C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189 szerint az állampolgárság elvesztése miatt az uniós polgárság elvesztésével is szembesülő uniós polgárok helyzete jellegénél és következményeinél fogva az uniós jog hatálya alá tartozik. A tagállamok tehát az állampolgárság területén kötelesek tiszteletben tartani az uniós jogot.
- 11 A nemzeti bíróságok által elvégzendő arányossági vizsgálat szempontjaival kapcsolatban a Bíróság a Tjebbes ügyben a következőket állapította meg: „Az ilyen vizsgálat megköveteli az érintett személy, valamint családja egyéni helyzetének értékelését annak meghatározása céljából, hogy az érintett tagállam állampolgárságának elvesztése, amennyiben az az uniós polgár jogállás elvesztését eredményezi, olyan következményekkel jár-e, amelyek a nemzeti jogalkotó által követett célhoz képest aránytalan módon érintenék családi és szakmai élete alakulását az uniós jogra tekintettel” (a Bíróság 2019. március 12-i ítélete, C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189, 44. pont).
- 12 A Bíróság álláspontja szerint a Tjebbes ítéletben nem kellett válaszolni az EUMSZ 21. cikk alkalmazására vonatkozó, előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre, mivel a felperesek nem gyakorolták a szabad mozgáshoz való jogukat. A jelen esetben azonban ez lényeges. A felperes Ausztriában egyéni vállalkozást működtet, amelynek tekintetében iparüzési engedéllyel rendelkezik. Az osztrák állampolgárság elvesztésével a felperes elveszítheti az iparüzési engedélyét is. A felperest tehát ebben az esetben a GewO 14. §-a értelmében vett „külföldi természetes személynek” kellene minősíteni. Mivel az alperes hatóság csak a Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz (a letelepedésről és a tartózkodásról szóló törvény) 47. §-a szerinti „családtagot” megillető tartózkodási engedélyt adta meg a felperesnek, ez a GewO 14. §-a (3) bekezdésének alkalmazását eredményezi.
- 13 A GewO 14. §-ának (3) bekezdése értelmében az Európai Unió valamely tagállama vagy az EGT-megállapodás valamely részes állama állampolgárainak azon családtagjai, akik az Európai Unió valamely tagállamában vagy az EGT-megállapodás valamely részes államában tartózkodási joggal vagy huzamos tartózkodási joggal rendelkeznek, állampolgárságukra tekintet nélkül végezhetnek olyan kereskedelmi tevékenységet, mint a saját állampolgárok. Mindazonáltal a felperesnek ehhez el kellene érnie, hogy a saját állampolgárokkal szemben alkalmazott, az egyenlőség elvét sértő hátrányos megkülönböztetés elkerülése érdekében a GewO 14. §-ának (3) bekezdése – az alkotmánnyal összhangban álló értelmezés útján – osztrák állampolgárok családtagjaira is alkalmazandó legyen. Ez azonban nem változtat azon, hogy a felperes elveszítené az uniós polgár jogállását, és így nem gyakorolhatná az EUMSZ 21. cikkben biztosított, a szabad mozgással kapcsolatos jogokat.
- 14 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az uniós polgár jogállás fenyegető elvesztése és ennél fogva az EUMSZ 21. cikk szerinti szabad mozgáshoz való jog jogszerű gyakorlásának elvesztése feszültséget jelent a konkrét ügyben elvégzendő arányossági vizsgálat tekintetében. A fenti megfontolások alapján a

kérdést előterjesztő bíróság felfüggesztette az eljárást, és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést a Bíróság elé terjesztette.

MUNKADOKUMENTUM